

mere end 40 år, og tilsvarende ordninger gælder i Finland, Norge og Sverige. Derudover er det de færreste lande, der opretholder en sådan systematisk, offentlig kontrol med elektrisk materiel.

I bestræbelserne på at opnå en tilnærmelse af lovgivningerne om industrivarer har EF i de senere år vedtaget en lang række direktiver med det formål at afskaffe såkaldte tekniske handelshindringer, der skyldes forskelle i medlemsstaternes lovgivning. I stedet fastsættes der i direktiverne harmoniserede bestemmelser om de krav, der skal gælde for fremstillingen af forskellige kategorier af industriprodukter, og om i hvilket omfang de enkelte stater ud fra sikkerheds- og sundhedsmæssige hensyn kan kræve godkendelse, inspektion og mærkning af de forskellige produkter, samt regler om gensidig anerkendelse af prøvning og mærkning af produkter.

Efter flere års forarbejder opnåedes der i december 1972 enighed mellem de oprindelige 6 EF-lande om et sådant direktiv vedrørende elektrisk materiel. Dette direktiv, som finder anvendelse på størstedelen af det almindeligt forekommende elektriske materiel – ledninger, afbrydere, lamper, husholdningsmaskiner, vaskemaskiner, varmeapparater m. m. – har dels til formål gennem et harmoniseringsarbejde at tilvejebringe ensartede sikkerhedsmæssige krav i de enkelte lande, dels at forhindre, at de enkelte lande under påberåbelse af sikkerhedsmæssige hensyn skaber hindringer for den fri omsætning af elektrisk materiel i Fællesskabet.

Under forhandlingerne forud for Danmarks indtræden i EF pr. 1. januar 1973 blev det gjort klart, at den gældende danske kontrolordning udgjorde en teknisk handelshindring, og at det ville være uforeneligt med direktivet at opretholde et krav om *forudgående* typegodkendelse som betingelse for markedsføring af elektrisk materiel. Der opnåedes imidlertid en aftale med de øvrige EF-partnere, om at de danske myndigheder bevarer adgangen til ved markedsføringen af et produkt eller senere at kræve indleveret et eksemplar til kontrol af, om de gældende konstruktionsforskrifter er overholdt. Endvidere blev der givet Danmark en frist på 5 år til at bringe sin kontrolordning i overensstemmelse med direktivet. Denne frist udløber i februar 1978.

Straks efter vedtagelsen af direktivet nedsatte ministeriet for offentlige arbejder derfor et udvalg til overvejelse af en ny, i sikkerhedsmæssig henseende betryggende kontrolordning for elektrisk materiel. Udvalget afgav i oktober 1975 en redegørelse, indeholdende forslag til en ordning, der forudsætter en pligt til straks ved markedsføringen af

en ny type elektrisk materiel at foretage anmeldelse til DEMKO, der derefter anstiller de nødvendige undersøgelser af, om materialet opfylder konstruktionsforskrifterne. I det omfang, der ikke foreligger prøvningscertifikater fra anerkendte prøvningsanstalter i udlandet eller fyldestgørende dokumentation for, at fabrikanten selv har foretaget de nødvendige prøvninger, efter de retningslinjer, der er fastsat i de harmoniserede regler, skal DEMKO efter forslaget indkræve et eksemplar af materialet til afprøvning, og udgifterne ved denne prøvning skal betales af indsenderen. Hvis det konstateres, at materialet opfylder konstruktionskravene, foretager DEMKO registrering af materialet som lovligt. Materialet kan eventuelt forsynes med godkendelsesmærke (D-mærke), men dette er ikke længere nogen betingelse for markedsføring af produktet. Hvis kravene derimod ikke er opfyldt, kan det pålægges fabrikant og forhandler at tilbagekalde det allerede markedsførte materiel.

Udvalget har ment, at den foreslåede ordning for at kunne skabe et betryggende sikkerhedsniveau må suppleres med en efterkontrol i form af stikprøvevis kontrol med, at det materiel, der befinder sig på markedet, er behørigt anmeldt og er i overensstemmelse med konstruktionsforskrifterne. En sådan stikprøvekontrol udfører DEMKO allerede, men det vil muligvis vise sig nødvendigt at intensivere denne kontrol, der må formodes at have en vis præventiv virkning.

Udover de prøvninger, som DEMKO skal foretage som led i kontrollen med det elektriske materiel, forudsættes det, at DEMKO kan udføre prøvninger af materiel, der frivilligt indsendes af fabrikanter eller andre i ind- og udland. Fra den danske elektrotekniske og elektroniske industris side lægges der megen vægt på, at sådanne prøvninger kan fås udført her i landet – især af hensyn til eksporten af elektrisk materiel.

DEMKO er en statsinstitution, der under den nugældende godkendelsesordning hviler økonomisk i sig selv, idet afgifterne for prøvning og godkendelse fastsættes således, at de dækker institutionens driftsudgifter. En sådan balance mellem indtægter og udgifter vil ikke kunne tilvejebringes under den nye kontrolordning, idet det ikke vil være foreneligt med EF's regler at opretholde den nugældende årsafgift eller at fastsætte afgifterne for de obligatoriske prøvninger højere end, hvad der svarer til de faktiske udgifter. For de frivillige prøvninger vil der heller ikke kunne kræves højere afgifter, da fabrikanterne i så fald vil foretrække udenlandske prøvningsanstalter. Det foreslås derfor, at den del af DEMKO's udgifter, der ikke kan